Europos LIETUVIS

Dvisavaitinis leidinys, leidžiamas nuo 1947.7.25 1998 m. vasario 19 d. Nr. 4 (2446)

# Vasario 16-osios minėjimas Londone

Lietuvos ambasados dėka šiais metais jau turėjome kelis minėjimus ir kultūrinius vakarus. Galima būtų teigti, kad lietuviai Londone pradėjo darytis kultūringesniais, bet kur tau - tik dalelė 'pasišventusių', kiti dar ir atkalbinėja, politikuoja...

Vasario 16-oji išeivijoje iki šiol turėjo ypatingą pagarbą. Minime ją be pertraukos. Londone ši šventė švęsta vasario 15 d. ir pradėta šv. Kazimiero bažnyčioje kun. J. Sakevičiaus atnašaujamomis šv. Mišiomis, kur susirinko nemaža tautiečių.

Pagrindinis minėjimas vyko po pietų Bishopsgate Institute. Jį surengė, kaip ir kasmet, Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjunga. Čia susirinko kur kas daugiau, net svetimtaučių svečių matėsi, bet salės toli gražu neužpildė.

Pasveikinęs susirinkusius, DBLS pirm. J. Alkis pakvietė Lietuvos ambasadorių J. Paleckį tarti minėjimui pritaikytą žodį. Džiugino jo teigimas, kad Lietuva daro nepaprastą pažangą ir, apskritai paėmus, daugumoje yra pranašesnė už Latviją ir Estiją.

Sekė Petro Geniušo pianino rečitalis. Apie meistrą jau rašėme pereitame numeryje, o dabar įsitikinome jo gabumais ir interpretacija. Jei interpretacija, sakytume, yra subjektyvi, tai meistriškumas ir gabumai, pademonstruoti Steinway fortepijonu, buvo neabejotini. Įstrigo į atmintį techniškai sunki, bet ypatingai puikiai atlikta Broniaus Kutavičiaus *Sonata*. Tai vieno Lietuvos avantgardinių kompozitorių kūrinys.

Teko išgirsti ir Editą Žurauskaitę. Jaunai dainininkei akompanavo jau mums pažįstama (DBLS rėmė jos studijas Londone) pianistė Virginija Zdanytė. Lietuvoje Edita dainavo Kauno muzikiniame teatre. Anglijoje jos balsą pradėjo treniruoti Piero Mattei ir jinai padarė didelę pažangą. Padainavo dvi arijas itališkai ir vieną prancūziškai. Tikimės vėl kada nors išgirsti Editą ir Virginiją.

Vasario 16-osios proga Lietuvos prezidentas A. Brazauskas, už nuopelnus visuomenei ir bažnyčiai, apdovanojo kun. dr. Steponą Matulį, MIC, Gedimino Ordinu. Minėjimo metu Ordiną turėjo įteikti Lietuvos ambasadorius, bet mielasis dvasiškis sunegalavo ir neatvyko. Ordinas jam bus įteiktas vėliau. Kun. dr. S Matulis vadovauja *Židiniui* Nottinghame ir dvasiškai aptarnauja vidurinės Anglijos lietuvius.

Kultūringas ir įdomus Vasario 16-osios minėjimas baigtas Tautos himnu.

*Eimutis Šova*

*Tegul Lietuvos valstybės atkūrimo 80-mečio neblėstanti istorinė prasmė suteikia mums naujų jėgų šiandienos problemoms įveikti, tesustiprina garbingosios Vasario 16-osios dvasia mūsų Valstybės ir žmonių siekimus matyti savo Tėvynę saugioje ir demokratiškoje Europoje.*

*Pagarbiai -*

*Gediminas Vagnorius*
*Ministras Pirmininkas*

*DBLS Kultūros ratelis*

Lietuvių namuose
17 Freeland Road, London W5 3HR
*Artimiausia požeminė stotis - Ealing Common*

Sekmadienį, kovo 8 d., 16.00 val.
*rengia*

## Literatūros - muzikos vakarą

Kovo 11-osios minėjimą
ir laureato rašytojo K. Barėno pagerbimą

*Visus maloniai kviečiame atvykti*

*Koncerto dalyviai: Asta, P. Geniušas, E. Žurauskaitė, V. Zdanytė*

## Savaitės komentaras

*Darius Furmonavičius*

Lietuva iškilmingai šventė Vasario 16-ąją, 80-ąsias Nepriklausomybės metines. Vasario 16-oji - lietuvių tautai yra laisvės simbolis. Minėdami Vasario 16-ąją Lietuvos partizanai įkūrė Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdį, kurio vadovai tapo vienintele Baltijos valstybėse, organizuotos ginkluotos kovos visame krašte vyriausia vadovybe. Vasario 16-osios proga pasaulio lietuviai susirinkdavo drauge, pamiršę vaidus ir nesutarimus, švęsdavo Valstybės atkūrimą, pažymėdami jos tęstinumą. Šią dieną palinkę prie radijo aparatų okupuotame krašte - klausydavosi sunkiai girdimo Lietuvos Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio balso. Vėliau, 1989-ųjų vasario 16-ąją Kauno Muzikiniame teatre Lietuvos Sąjūdis paskelbė Lietuvos moralinę nepriklausomybę, sutelkė tautą valstybės atstatymui. Šią dieną daugeliui tapo aišku - Lietuva vėl išsivaduos.

Džiugu, kad vasario 21-ąją 80-metį švenčiąs kun. Steponas Matulis, MIC, vienas garbingiausių Didžiosios Britanijos lietuvių, buvo apdovanotas Gedimino ordinu. Kun. S. Matulis dėkojo visiems ruošiusiems iškilmingą minėjimą Londone ir atsiprašė, kad fiziškai nepajėgė sekmadienį po atlaikytų pamaldų vykti atsiimti ordino, prašė, kad ordiną jam Lietuvos Ambasada Londone atsiųstų paštu.

Pasaulyje, gi, JAV, Didžioji Britanija, Kanada, Australija ir Lenkija (pasiūlė 120 cheminės gynybos karių) ruošiasi, vadinamųjų prezidentinių objektų, priklausančių vienam didžiausių XX a. antrosios pusės žmogžudžių, Saddam, sunaikinimui. Londone, New Yorke ir kitur bandoma sukliudyti galimas teroristines Irako atakas. Lietuva teigė smerkianti Irako vadovo sprendimą neleisti Jungtinių Tautų inspektoriams apžiūrėti prezidentinius objektus, kuriuose manoma yra masinio naikinimo ginklų, tačiau konkrečios paramos sąjungininkams nepasiūlė.

Žiauri žmogžudystė Lietuvoje - rusišką pavardę turintis nusikaltėlis kaimelyje nušovė 8 lietuvius, dar kitus sužeidė, kol šie sugebėjo nusikaltėlį pribaigti.

Vėl sprogo bombos, degė 'Jaunystės Salonas' Kaune. Matyt, tais besitęsiančiais dažnėjančiais sprogimais norima parodyti pasauliui, kokios stiprios yra post-sovietinės nusikaltėlių gaujos ir tuo atbaidyti galimus Vakarų investuotojus į stambesnes gamyklas, ar telefonų ryšius. Ar, paprasčiausiai, trukdyti Lietuvai įsijungti į NATO ir Europos Sąjungą. Nieko iš to neišeis. Lietuva ryžtingai žengia Vakarų link.

## Lietuva pasaulyje

***Lietuva pažymėjo Vasario 16-ąją***

VILNIUS, vasario 16 d. Lietuvos Seime įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo senasis ir naujasis prezidentai, Seimo nariai, užsienio diplomatai bei Lenkijos ir Latvijos prezidentai. Vilniaus Katedroje buvo laikomos šv. mišios už Lietuvą. Gedimino prospekte žygiavo Lietuvos kariai. 1918-ųjų Vasario 16-osios signatarų atminimas buvo pagerbtas prie Signatarų namų Pilies gatvėje, kur kalbas pasakė Vytautas Landsbergis ir Algirdas Brazauskas. Prezidentūroje buvo įteikti valstybiniai apdovanojimai, įvyko iškilmingas koncertas Operos ir Baleto teatre, miesto aikštėje.

***Kun. dr. S. Matuliui, MIC Gedimino ordinas***

VILNIUS, vasario 16 d. Lietuvos radijas ir televizija pranešė, kad buvęs Pasaulio lietuvių katalikiško tautinės minties žurnalo 'Šaltinis' vyriausiasis redaktorius, Europos lietuvių skautų dvasios vadovas, Nottinghamo Lietuvių katalikų centro 'Židinys' direktorius, kun. dr. Steponas Matulis, MIC, apdovanotas Gedimino medaliu.

***Lietuvos valstybės premijos***

VILNIUS, vasario 13 d. Lietuvos Nacionalinė premija paskirta Amerikos lietuvių poetui Alfonsui Nykai-Nyliūnui ir kitiems menininkams.

***Pašalpos rezistentams***

VILNIUS, vasario 13 d. dr. Gedimino Vagnoriaus vyriausybė paskyrė kovotojams už Lietuvos laisvę pašalpas. Invalidai, priklausomai nuo sužalojimo gaus 14.400, 11.520 arba 8.640 litų ir sužeisti kovose - 5,600 litų.

***dr. Valdas Adamkus Estijoje***

TALINAS, vasario 13 d. Estijos Prezidentas Lennart Meri susitiko su dr. Valdu Adamkumi. Estija pasidalys su Lietuva savo patirtimi, dėl narystės Europos Sąjungoje. Abi šalys stengsis laimėti NATO šalių politinę paramą dėl kuo greitesnės narystės NATO. Buvo taip pat tariamasi dėl dujotiekio iš Norvegijos į Baltijos šalis tiesimo galimybės, kitais reikalais.

***Pietūs Britų Ambasadoje***

VILNIUS, vasario 12 d. Europos Sąjungai pirmininkaujanti Didžioji Britanija ambasadoje Vilniuje surengė pietus Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui ir kitiems Europos Sąjungos valstybių ambasadoriams, esantiems Vilniuje: Austrijos, Danijos, Italijos, Prancūzijos, Suomijos, Švedijos ir Vokietijos. Pokalbyje ambasadoriai pabrėžė Lietuvos pažangą daugelyje gyvenimo sričių, tačiau atkreipė dėmesį į teisės problemas. Kalbėdamas apie NATO ir ES narystę V.Adamkus pasakė manąs, kad Lietuvos narystė šiame aljanse būtų svarbi visos Europos saugumui. Lietuva stengiasi kuo greičiau patekti į NATO. Lietuva priklauso Europai, taigi turi priklausyti ir visoms Europos organizacijoms, sakė prezidentas. Atsakydamas į Ambasadorių susirūpinimą dėl Ignalinos Atominės elektrinės saugumo, V. Adamkus pasakė, kad sieks pakeisti du tarybinius elektrinės reaktorius moderniu šiuolaikiniu reaktoriumi.

***Pravda kaltina Adamkų***

VILNIUS, vasario 11 d. Rusijos komunistinis laikraštis 'Pravda' apkaltino V. Adamkų kolaboravimu su naciais ir pareikalavo, kad būtų sudaryta nepriklausoma tarptautinė komisija šiam reikalui ištirti. Straipsnyje 'Kas jis ponas Adamkus? Vyriausybė su ruda praeitimi', rašoma, kad 'jaunas romantiškas Adamkus kariavo prieš Sovietinę armiją Hitlerio pusėje'. Iš tiesų jaunas Adamkus veikė antinacių pogrindyje ir kariavo prieš Sovietus Lietuvos pusėje.

***Vokietija apie Lietuvą***

VILNIUS, vasario 11 d. Vokietijos užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel pranešė, kad Lietuva ir Latvija jau pralenkia tuos kraštus, su kuriais derybos dėl narystės turi netrukus prasidėti. Jei šie kraštai išlaikys valdymo pokyčių greitį, jie turi labai gerus šansus įsijungti į tų šalių grupę, kuri jau greitai pradės derybas. Jis taip pat pabrėžė, kad nesvarbu, jog derybos bus pradėtos ir kiek vėliau. Kraštai gali pralenkti tuos, kurie jau pradėjo derybas ir anksčiau tapti Europos Sąjungos nariais.

***'Namų darbai' Lietuvai***

VILNIUS, vasario 13 d. Europos Parlamento narys iš Danijos Niels Sindal drauge su Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju dr. Andriumi Kubiliumi, vadovaujantis Jungtiniam Europos ir Lietuvos parlamentų komitetui, tarptautiniame seminare pasakė, kad Lietuvai labai svarbu atlikti namų darbus ir pašalinti Europos Komisijos nuomonėje nurodytus trūkumus. Pranešimus seminare skaitė Lietuvos, Švedijos, Danijos, Norvegijos, Suomijos ir Islandijos valstybių tarnautojai.

***Čekija remia Lietuvą***

VILNIUS, vasario 13 d. Lietuvoje viešintis Čekijos Senato pirmininkas Petr Pithart pasakė, kad 'Čekija visada bus pasirengusi paremti Lietuvos siekį tapti NATO ir ES nare'. Jo nuomone, Lietuvos nepakvietimas deryboms buvo savotiškas iššūkis, kuris sukėlė savotišką energijos antpūdį.

***Brangsta telefonai***

VILNIUS, vasario 12 d. Lietuvoje, panašiai, kaip ir Anglijoje ir kituose kraštuose reikės mokėti už pokalbius tame pačiame mieste. Kaina 7 cnt. už 1 minutę. Penkios nemokamos valandos į mėnesį suteikiamos vienišiems žmonėms, pensininkams, invalidams, tremtiniams, politiniams kaliniams, Lietuvos partizanams.

***Aptariama Lietuvos užsienio politika***

VILNIUS, vasario 12 d. Užsienio politikos koordinavimo tarybos posėdyje, dalyvaujant Prezidentui Valdui Adamkui, buvo apžvelgta šalies užsienio politika.

***Lietuva NATO pratybose***

BRIUSELIS, vasario 12 d. Lietuva ir kitos NATO partnerės pirmą kartą lygiomis teisėmis dalyvauja NATO krizių valdymo mokymuose, kurie tęsis savaitę. Praėjusiais metais Lietuva buvo stebėtoja.

***Sovietinis filmas apie A. Smetoną***

VILNIUS, vasario 13 d. Lietuvos Seimo narys Rimantas Smetona apibudindamas naująjį 'Lietuvos Respublikos Prezidentai' filmą pasakė, kad tai L. Brežnevo laikų filmas, nedarantis garbės nei jo užsakytojui, išeinančiam prezidentui, nei jo kūrėjams. Nepriklausomos Lietuvos Prezidento giminaičio nuomone, A. Smetona filme pavaizduotas, kaip nusikaltėlis, net didesnis nei Hitleris ir Stalinas.

***Gabrielius Žemkalnis - PLB atstovas Lietuvoje***

VILNIUS, vasario 12 d. Naująjį PLB valdybos atstovą Lietuvoje, Australijoje gyvenantį 69 metų PLB valdybos pirmininko pavaduotoją sostinės oro uoste pasitiko jo brolis, Lietuvos Seimo pirmininkas Prof. Vytautas Landsbergis su žmona Gražina.

***Nemuno potvynis***

ŠILUTĖ, vasario 12 d. Nemunas užliejo beveik 8 kilometrus įvairių kelių panemunėje Rusnės link.

***Nauji pašto ženklai***

VILNIUS, vasario 16 d. Išleisti du nauji pašto ženklai iš tęstinės serijos 'Vasario 16-osios akto signatarai' bei du pašto blokai: Lietuvos nepriklausomybės 80-mečiui ir Vinco Kudirkos 'Tautiškos giesmės' šimtmečiui.

***Žmogžudys nušovė 8 žmones***

BBC Ceefax pranešė, kad vasario 16 d. Dračių kaimelyje, į šiaurę nuo Vilniaus, ginkluotas dviem medžiokliniais šautuvais, 58 metų Leonard Zavistanovič pradėjo šaudyti kaimiečius. Nušovė 4 moteris ir 4 vyrus tarp 17 ir 65 metų amžiaus iki kiti jį užmušė. Jo motina ir dar vienas kaimelio gyventojas palikti gyvi. Žudymo priežastys nežinomos.

# Lietuvių namų bendrovėje

Lietuvių namai Londone jau veikia ir jais naudojasi mūsų bendruomenė. Čia yra DBLS, LNB ir 'Europos lietuvio' centrai bei veikia šeštadieninė lituanistikos mokykla ir planuojami didesni kultūriniai renginiai. Čia jau buvo ir vyks ir DBLS bei LNB šių metų visuotiniai suvažiavimai.

Pastatas tarnauja ir kaip geros klasės nakvynės su pusryčiais hotelis bei pokylių vieta. Viešbutis atidarytas visų tautybių žmonėms.

Iki šiol buvo pasinaudota tik vienkartiniais alkoholio pardavimo leidimais. Dabar ruošiamas baras ir eina nuolatinio leidimo gavimo procesas.

LNB finansų padėtis yra gera. Šiuo metu banko indėliuose yra £600 000. Dalį šių pinigų (Lietuvių namų pinigai) valdyba numato panaudoti Lietuvių sodybos atremontavimui ir pagerinimui.

Ištirtos Lietuvių sodybos vertimosi galimybės. Tam padaryti įvairūs profesionalūs tyrimai bei pasiteiravimai. Visa tai LNB direktorių buvo įvertinta ir prieita išvados, kad tinkamiausiai bus pakelti Sodybos kokybę ir komfortą iki viešbučio lygio - kaip Lietuvių namai. Tuo Sodyba bus padaryta patrauklesne ir jai bus sudarytos sąlygos padidinti klientų skaičių bei pajamas.

Sodyboje bus atnaujinti plokšti stogai, sutaisytas pagrindinis stogas. Visi miegamieji kambariai bus atnaujinti bei juose įtaisyti pilni patogumai, atremontuotos menės ir t.t. Sodybos nameliui bus įdėta pamatų izoliacija. Visa tai ruošiama atsargiai ir apgalvotai, nes pasimokyta iš ankstyvesnių valdybų klaidų, pvz. Sodybos namelio drėgmės pasekmės, kurios atnešė didelius nuostolius. Dabar pereinama į statybinio remonto nuosekių apibūdinimą kontraktoriams, o gavus jų sąmatas jie bus pasirinkti ir prasidės konkretūs remonto ir pertvarkymo darbai.

# Atsiųsta paminėti

***Tėvynės apsaugos rinktinė***

Lietuvos Šaulių sąjunga išleido Vlado Kazlausko knygą 'Tėvynės apsaugos rinktinė'. Knyga 380 puslapių, minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta. ISBN 9986-963-01-5.

Anotacijoje pareiškiama, kad knygoje pateikiami autentiški Tėvynės apsaugos rinktinės štabo ir pirmojo lietuvių savanorių pulko dokumentai, pradedant 1944 m. liepos 28 d. ir baigiant 1944 m. spalio 6 d.

Tai buvo didvyriškas atkurtos Lietuvos kariuomenės pasipriešinimas antrajai bolševikų okupacijai. Prieš dešimteriopai gausesnę ir geriau ginkluotą Raudonąją armiją kovėsi ir žuvo geriausias lietuvių Tautos žiedas: šauliai, 1941 m. Birželio sukilimo dalyviai, buvę Vietinės rinktinės kariai, policijos pareigūnai ir gimnazijų auklėtiniai. Tuomet jie savo tikslo nepasiekė - žuvo fronte, vėliau rezistencijos kovose. Buvo užmiršti ir paniekinti.

***Palaimintasis arkiv. Jurgis Matulaitis, MIC, marijonų gaivintojas 1909-1927***

'Šaltinis', Nottingham 1996 m. išleido kun. dr. Stepono Matulio, MIC knygą 'Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC, marijonų gaivintojas. Knyga minkštais viršeliais, 272 puslapių. Kaina nepažymėta. Knyga gaunama pas kun. dr. S. Matulį, MIC, 16 Hound Road, West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Great Britain.

Išsamiai parašyta ir vietomis iliustruota knyga, kaip pranešta, yra kun. S. Matulio antras doktoratinis darbas, originaliai parašytas lotyniškai, o dabar išverstas į lietuvių kalbą.

# Nuo neįmanomo link neišvengiamo

***Paul Goble, Laisvosios Europos Radijo direktorius***

Du įvykiai, kurių daugelis pasaulio valstybių vadovų ilgai negalėjo įsivaizduoti - eventuali Baltijos valstybių NATO narystė ir gynybinio aljanso transformacija į kolektyvinio saugumo organizaciją - vis aiškiau atrodo ne tik žymiai labiau tikėtini, bet ir net gi neišvengiami.

Šis judesys nuo neįmanomo link praktiškai neišvengiamo įvyko dviejų labai skirtingų politinio vystymosi krypčių sąlytyje: Vakarų tradicijos ir primygtinio reikalavimo 'žingsnis po žingsnio' pokyčių, ir Rytų patirties ir laukimo staigaus, dramatiško poslinkio.

Abi šios kryptys ir jų vis didesnė tam tikra įtaka į NATO ir Europą buvo labai akivaizdi sausio 16-ąją, kai JAV prezidentas Bill Clinton, Estijos Prezidentas Lennart Meri, Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė JAV - Baltijos valstybių chartą Baltuosiuose rūmuose Vašingtone.

Prezidentas Clinton savo kalboje pabrėžė JAV įsipareigojimą užtikrinti, kad kiekvienas Europos kraštas turi teisę pats pasirinkti savo paties saugumo kelią, nepriklausomai nuo geografinės padėties, garantuodamas, kad Baltijos valstybės eventualiai galės įsijungti į NATO.

Savo atsakyme, prezidentas Meri kalbėjo už visas tris Baltijos valstybes, kai jis pabrėžė jų troškimą kiek galima greičiau įsijungti į Vakarų aljansą ir kai jis pasakė, kad šių valstybių įtraukimas į NATO bus sekantis didelis aljanso išbandymas.

Kadangi Clinton ir pati charta pakartojo daugiausia JAV ir NATO pažadus jau duotus praeityje ir kadangi Baltijos valstybės atrodė dar kartą vėl nesėkmingos besikreipiančios šalys, daugelis JAV, Europos ir Rusijos Federacijos stebėtojų laikė šią chartą daugiau Amerikos vidaus politikos elementu, arba baltų 'paguodos prizu'.

Tokios išvados gali būti labai klaidingos, nors visiškai dėl kitų priežasčių nei tos, kurios atrodytų siūlytųsi, švenčiant chartos pasirašymą.

Stebėtina, kad ir pasirašymo ceremonija, ir pati charta buvo plačiai priimti, kaip nieko ypatingo neturintis įvykis.

Prezidentas Clinton savo kalbos pradžioje pažymėjo, kad ši pasirašymo ceremonija, žyminti istorinį ir pozityvų visus liečiantį įvykį, sutraukė neįprastai didelį ambasadorių būrį, įskaitant ir Rusijos ambasadorių Yulij Vorontsov.

Ir kaip komentatoriai, kurie atmetė chartos svarbą, patys pripažino, dokumentas ir kalbos Sausio 16-ąją atrodė nesvarbios, kadangi beveik viskas jose jau buvo pasakyta prieš tai ir buvo daugiau ar mažiau bendros.

Bet šis paskutinis pastebėjimas ir yra tiksliai esminis: dabar yra bendra nuostata, kad eventualiai vieną dieną Baltijos valstybės taps NATO narėmis. Ir taip pat dabar yra bendra nuostata, kad organizacija, į kurią jie įsijungs nebus šaltojo karo NATO, bet nauja regioninė saugumo grupė, kuri bendradarbiaus labiau nei varžysis su Rusija.

Nei viena iš šių idėjų iki šiol nebuvo bendro pobūdžio. Bet dėl Rytų Europos vystymosi pokyčių nuo 1989-ųjų, pats tokios idėjos priėmimas gali vesti į Baltijos valstybių įtraukimą į NATO. Dar daugiau, aljanso transformacija gali vykti žymiai greičiau nei kas nors iki šiol laukė.

Netgi tie NATO pareigūnai, kurie priėmė, kad Baltijos valstybės eventualiai įsijungs ir pats aljansas tame procese pasikeis, iš esmės nenorėjo įtraukti tris kraštus į atrinktųjų kandidačių 1999-tiesiems sąrašą. Bet galime suprasti, kaip greitai dalykai dabar gali keistis, kai neįvardintas JAV valstybės departamento pareigūnas pabrėžtinai atmetė spaudos pranešimus, kad Baltijos valstybės nebus pakviestos į NATO tuo laiku.

Drauge su didėjančiu tarptautinės bendruomenės noru priimti, kaip neišvengiama, tai, kas atrodė neįmanoma, šis atmetimas atrodytų, kad paskatins tris Baltijos kraštų vyriausybes spausti netgi stipriau link jų tikslo per likusius 18 mėnesių, viliantis, kad jos gaus pakvietimus į sekančią aljanso plėtimosi eigą.

Dar prieš metus tokia iniciatyva atrodė mažiausiai įtikėtina, kaip prieš penkis metus mažai kas galvojo, kad Lenkija, Vengrija ir Čekija bus paimtos į Vakarų aljansą, ir tik prieš dešimt metų netgi dar mažiau kas galvojo, kad Sovietų Sąjunga išnyktų iš žemėlapio.

Dabar, pasirašius JAV - Baltijos valstybių chartą, tie kurie galvojo, kad Baltijos kraštų NATO narystė buvo utopija, gali atrasti, kad tai įvyks žymiai greičiau nei jie manė.

**Lithuanian Airlines**

**LONDON HEATHROW - VILNIUS**
**1997 Winter Schedule**
**Effective from 31st October**

**5 FLIGHTS WEEKLY**

**Daily except Thursday and Sunday**

**Arrival and departure times:**
**Monday, Tuesday, Wednesday, Friday, Saturday**
**TE452 dep. VILNIUS 14.15 arr. HEATHROW 15.15**
**TE453 dep. HEATHROW 16.15 arr. VILNIUS 21.05**

**AIRCRAFT BOEING 737**
**with business and economy seating**
**Attractive prices for senior travellers**

**LITHUANIAN AIRLINES**
**Phone 0181 759 7323**
**Fax 0181 745 7346**

# AMBASADOS SKILTIS



Vasario pirmąją savaitę drąsiai galima pavadinti Lietuvos diplomatijos savaite Airijoje. Vasario 2-6 d.d. Dubline viešėjo Seimo delegacija, vadovaujama Seimo pirmininko V.Landsbergio. Į delegacijos sudėtį taip pat įėjo Seimo pirmininko pavaduotojas, Tarpparlamentinės grupės ryšiams su Airija pirmininkas F.Palubinskas, kiti Seimo nariai priklausantys valdančiajai koalicijai ir opozicijai. Vasario 6 d. Airijoje su vienos dienos darbu vizitu lankėsi Užsienio reikalų ministras A.Saudargas. Vasario 4 d. ambasada organizavo priėmimą Vasario 16 d. proga, į kurį buvo pakviesti Airijos Parlamento vadovai, užsienio valstybių diplomatai, Lietuvos bendruomenės nariai Airijoje. Sveikinimo žodį susirinkusiems tarė V.Landsbergis. Tai buvo pirmasis Lietuvos nacionalinės šventės minėjimas Dubline per visą mūsų šalių santykių istoriją.

Tarp Airijos ir Lietuvos galima rasti daug panašumų. Valstybių teritorijos yra beveik vienodo dydžio, panašus gyventojų skaičius. Valstybių gyventojai pagrindinai išpažįsta katalikų tikėjimą. Tautas glaudžiai sieja ir istorinės šaknys - tiek Airija, tiek Lietuva praeityje patyrė daug skaudžių nepriklausomybės praradimo smūgių.

Nuo 1973 m. Airija yra Europos Sąjungos narė. Per šiuos 25 metus Airija padarė didelę pažangą. Iš atsilikusios, agrarinės valstybės, ji tapo modernios ekonomikos šalimi, kuri pagal pragyvenimo lygį nenusileidžia Didžiajai Britanijai. Airija yra viena didžiausių pasaulyje kompiuterių eksportuotoja.

Airija - svarbi Lietuvos ekonominio bendradarbiavimo partnerė. Pagal investicijų skaičių Lietuvoje ji septinta, o pagal prekybos apimtį užima vienuoliktą vietą, aplenkdama tokias valstybes kaip Prancūzija, Ispanija. 1997 m. Lietuva ir Airija pasirašė tarpvalstybinį susitarimą "Dėl dvigubo apmokestinimo panaikinimo".

1997 m. lapkričio pabaigoje, aktyviai tarpininkaujant LR ambasadai, Dubline buvo įkurta Airijos-Lietuvos draugija. Draugijos nariai yra energingi, kūrybiški žmonės, dauguma jų dirbę ar gyvenę Lietuvoje. Yra Airijoje ir lietuvaičių, ištekėjusių už Airijos piliečių. Keletas tautiečių studijuoja airių kalbą įvairiose šalies aukštosiose mokyklose. Pernai Lietuvos ambasada, tarpininkaujant draugijai, organizavo Dubline fotomenininko A.Sutkaus parodą, pirmąją lietuviška parodą Airijoje.

Airijos miestai nėra dideli, tačiau noras palaikyti ryšius su kitų valstybių miestais yra didelis. Ateityje tikimąsi, kad pavyks "sugiminiuoti" Lietuvos miestą Kupiškį ir Airijos Fingal regioną.

Pabendravus su Airijos Užsienio reikalų ir Teisingumo, lygybės bei teisinės reformos departamentų pareigūnais sužinota, kad airiai šiuo metu susiduria su didėjančiais srautais asmenų, prašančių politinio prieglobsčio. Su imigrantais iš Lietuvos jie problemų neturi. Tarp valstybių nuo 1996 m. galioja bevizis režimas.

Seimo delegacijos ir užsienio reikalų ministro vizitai į Airiją atvertė naują Airijos ir Lietuvos santykių plėtojimo puslapį. Airiai pažadėjo paramą Lietuvai integruojantis į ES. Jie pasiruošę dalintis savo ilgamete patirtimi šioje organizacijoje su Lietuva. Nors Airija yra neutrali šalis ir Lietuvos siekis tapti NATO nare nesutampa su Airijos saugumo politikos gairėmis, airiai supranta mūsų valstybės situaciją.

Seimo pirmininkas V.Landsbergis, sugrįžęs į Lietuvą, prisiminė airių politikų žodžius: Airija tikrą nepriklausomybę atgavo tik po integracijos į Europos Sąjungą. Dalyvavimas šioje organizacijoje ne tik sustiprino Airijos ekonomiką, bet ir sudarė galimybes lygiateisiu pagrindu bendrauti su visomis Europos valstybėmis, kitų tarpe ir su Didžiaja Britanija.. Tai labai sektinas pavyzdys Lietuvai, įtvirtinant savo vietą Europos geopolitinėje erdvėje.

## *1998 m. Kovas*

**S 1 d.** Šv. Albinas, Antanina, Rusnė, Tulgaudas
P 2 d. Dautara, Eitautas, Elena, Marcelinas, Simplicijus
A 3 d. Šv. Kunigundas, Tulė
T 4 d. **Šv. Kazimieras,** Daina, Daugvydas, Girmantė, Vaclova
K 5 d. Šv. Klemensas, Giedrė, Liucijus, Vydotas Virgilijus
P 6 d. Šv. Kristina, Karigailė, Koletė, Norvilas, Raminta, Rožė
Š 7 d. Šv. Perpetua, Felicija, Galmantė, Rimtautas, Tomas
**S 8 d.** Šv. Jonas iš Dievo, Beata, Gaudvilė, Laima, Vydminas
P 9 d. Šv. Pranciška, Dangyra, Dominykas, Visgailė, Žygintas
A 10 d. Butgailė
T 11 d. **L. Nepriklausomybės atstatymo diena,** Šv. Konstantinas, Gedimtas, Vijolė
K 12 d. Šv. Grigalius Did., Darmantė, Galvirdas, Grigalius, Teofanas
P 13 d. Šv. Viktoras, Kristina, Liutauras, Paulina, Teodora, Vaidilė
Š 14 d. Šv. Matilda, Darmantas, Karigailė, Mantė, Matilda
**S 15 d.** Šv. Liudvika, Tautas, Klemensas, Lionginas, Tautgintė
P 16 d. Šv. Euzebija, Henrika, Julijonas, Norvilė, Vaidotas
A 17 d. Šv. Patrikas, Gertrūda
T 18 d. Šv. Kirilas Jeruz., Anzelmas, Eimutis, Eimutė, Sibilė
K 19 d. Šv. Juozapas, Laiminta, Vilys, Vilė
P 20 d. Šv. Anatolis, Filomenas, Irmgarda, Tautvilė, Žygimantas
Š 21 d. Šv. Mikalojus, Benediktas, Lingailė, Nortautas, Reda, Saulius
**S 22 d.** Šv. Kotryna, Benvenutas, Gelgaudas, Gelgaudė
P 23 d. Šv. Akvilė, Alfonsas, Galigintas, Jovita, Vismantė
A 24 d. Šv. Fortunas, Sigutis
T 25 d. Barmantas, Kantrimas, Normantas, Normantė
K 26 d. Šv. Kasijonas, Feliksas, Arbutas, Emanuelis, Inga, Teklė, Vydmantė
P 27 d. Šv. Jonas Dam., Rūta, Aleksandras, Lidija, Alkmenas, Rupertas
Š 28 d. Šv. Rogatas, šv. Sikstas, Girmantė, Odeta, Rimkantas, Virgailė
**S 29 d.** Šv. Jonas, Almantė, Bertoldas, Manvydas, Sandra
P 30 d. Ferdinandas, Gvidonas, Kernius, Meda, Rusnė
A 31 d. Šv. Benjaminas, Ginas

*Ambasados tarnautojos J. Apanavičiūtė ir I. Petrikienė su P. Tričiu*

## *Palaimintąjį Arkivyskupą Jurgį Matulaitį minint*

1998 m. vasario 1 d. Nottinghamo Židinyje įvyko Palaimintojo Arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties sukaktuvių 71-ųjų metinių (sausio 27-oji) paminėjimas. Kun. S. Matulis laikė pamaldas už pal. arkiv. Jurgio Matulaičio šventumo bylos sėkmę, skaitė paskaitą apie pal. arkiv. nuveiktų darbų reikšmę Lietuvai (žr. kun. S. Matulio straipsnį šiame numeryje 'Rimties valandėlei' skiltyje). Rūta ir Darius Furmonavičiai perskaitė eilėraščių, skirtų pal. arkiv. Jurgiui Matulaičiui. Visuomenei buvo pristatyta nauja kun. S. Matulio knyga 'Palaimintasis Arkivyskupas Jurgis Matulaitis, M.I.C. - Marijonų gaivintojas: 1909 - 1927', (Nottingham: Šaltinis, 1997). Tai kun. S. Matulio antroji daktaro disertacija, kurios vertimą iš lotynų kalbos su papildymais jis pateikia lietuvių skaitytojui.

Knyga įdomi skaityti, aprašomas marijonų atkūrimas, persekiojant rusų policijai. Negalėdama veikti Rusijos imperijoje, vienuolija persikelia į Šveicariją. Pramatyti naujokai iš imperijos galėjo išvykti tik studijų reikalu, taigi ir Šveicarijoje, už imperijos ribų turėjo būti slapti. Friburge pal. arkiv. Jurgis Matulaitis įkuria Marijonų namus. Vėliau marijonai plinta ir į kitus kraštus, Ameriką, Lenkiją, kol pagaliau sugrįžta į laisvą tautą 1918-aisiais. Knygoje aprašoma nepaprastai aktyvi pal. arkiv. veikla, pavyzdys, kuriuo sekė kun. S. Matulis, kuriuo turėtų sekti ir dabarties Lietuvos jaunimas. (Knygą galima gauti Židinyje: 16 Hound Rd., W.Bridgford, Nottingham NG2 6AH, tel.: 0115-982-1892, £5+pašto išlaidos). Dalyvavusieji iškilmingose pamaldose ir paskaitoje parsinešė namo šią įdomią knygą.

Didžiosios Britanijos Lietuvių Katalikų Bendrija, tuo tarpu, vadovaujama p. S. Vaitkevičiaus, rado gerą progą pasveikinti kun. dr. Steponą Matulį jo 80-tųjų gimimo metinių proga (vasario 21-oji). Savo sveikinimo žodyje p. Steponas Vaitkevičius išreiškė gilią padėką skautų dvasios vadui, rašytojui ir nuostabiai geram žmogui ir palinkėjo sulaukti ilgų ir gražių metų. Darius Furmonavičius priminė svarbiausius kun. Stepono Matulio, M.I.C. gyvenimo faktus.

Gimė 1918 m. vasario 21 d., Daujočių kaime, Svėdasų valsčiuje, Rokiškio apskrityje (Anykščių raj.), lietuvių ūkininkų šeimoje. Mokėsi Svėdasuose ir Užpaliuose, Marijampolės gimnazijoje, kurią baigė 1939 metais. Studijavo Lietuvos Vytauto Didžiojo Universitete Kaune techniką, filosofiją ir teologiją, Eichstatt seminarijoje filosofiją ir teologiją (Vokietija), Romos Angelicum dominikonų universitete teologiją, suteiktas licencijato, 1945 ir daktaro, 1946 laipsnis už disertaciją:'Archiepiscopus Georgius Matulaitis - Matulevičius MIC, Visitator Apostolicus in Lituania 1925 - 27', Arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC apaštalinis vizitatorius Lietuvai: 1925 - 1927'(išversta į lietuvių k., ruošiama spaudai). Tęsė daktarato kursą Romos Gregorianumo universitete Bažnyčios istorijos fakultete, kur gavo licencijato laipsnį, 1947 ir parengė antrąją dr. disertaciją: 'Archiepiscopus Georgius Matulaitis - Matulevičius, Renovator Marianorum', lietuvių kalba: S. Matulis, MIC 'Palaimintasis Arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC Marijonų gaivintojas, 1909 - 1927, išleista pernai.

Nuo 1933 m. bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje. 1953 m. Romoje Marijonų generaliniame name paskirtas naujokyno vedėju, Marijonų generalinio namo kolegijos viršininku, 1957 m. paskirtas Marijonų dvasios vadovu. 1958 m. išvyksta klebonauti į Londono lietuvių parapiją. 1961 m. atkuria Pasaulio lietuvių tautinės minties katalikišką žurnalą 'Šaltinis' ir jį redaguoja Londone, vėliau Nottinghame. Nuo 1970 m. 'Šaltinis buvo spausdinamas nuosavoje įsteigtoje spaustuvėje apytikriai 2000 egzempliorių tiražu. Buvo skaitomas ne tik Anglijoje ir kituose vakarų Europos kraštuose, bet ir Amerikoje, Australijoje, Azijoje. 'Šaltinio' leidykla redagavo ir išleido per 30 knygų ir paskaitų atspaudų.

1965 m. kun. S. Matulis įkūrė jaunimo 'Židinį' Nottinghame ir jam direktoriauja. 'Židinyje' lietuviukai mokėsi skaityti ir rašyti, veikė berniukų bendrabutis, įkuriama Vilniaus Aušros vartų Marijos koplyčia, lituanistinis knygynas, 'Židinyje' nuolat apsilanko svečiai.

1965 - 1985 m. vadovavo Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų sielovadai, sekretoriavo ir tebesekretoriauja Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrijoje. Kun. S. Matulis yra Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos narys, paskaitininkas, Europos lietuvių skautų kapelionas.

Ypatingi nuopelnai Lietuvai yra Lietuvos valstybės tęstinumo darbas, puoselėjant lietuvybę ir Palaimintojo Arkivyskupo Jurgio Matulaičio šventumo bylos vedimas Romoje. Kun. S. Matulis yra vienas labiausiai nusipelniusių DBLS narių.

Kun. S. Matulį DBLS vardu sveikino direktorius Eimutis Šova, Europos skautų rajono vadė ponia Vida Gasperienė. Po iškilmingų kalbų kun. S. Matulis visus pakvietė atsigaivinti arbatėle. Svečiai nuoširdžiausiai padėkojo šaunioms šeimininkėms. Didžiosios Britanijos Lietuvių Katalikų bendrijos Nottingham'o skyriaus pirmininkei p. V. Montvilaitei, narėms p. J. Makoveckienei ir p. E. Jazelskienei.

*ELR*

*Su kun. S. Matuliu po pamaldų ir Palaimintojo vyskupo J. Matulaičio minėjimo*

# Šešupės pakrantės Žvaigždė – Šventasis Matulaitis

*'Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka*
*Ten mūsų tėvynė graži Lietuva'...*

Taip eiliavo mūsų didysis poetas Maironis, taip dainavo Šešupės pakrančių jaunimas, tarp jų galbūt ir Lūginės kaimo Jurgutis Matulaitis, aštuntas pavyzdingos lietuvių šeimos vaikas. Buvo penki broliai ir trys seserys. Jį pakrikštijo vyriausias marijonų vadovas kun. Jurgis Čėsna Marijampolės Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčioje. Tėvelis Andrius mirė 55 metų, motina Uršulė 58. Jaunutis liko visiškas našlaitis. Jį globojo broliai, seserys, klebonas Jurgis Čėsna. Piemenėlis Jurgutis mokyklą turėjo lankyti pėsčiomis penkis kilometrus. Ilgą kelią sunkino pradėjusi skaudėti koja. Pasirodė, kad tai buvo kaulų džiovos pradžia, kuri vargino visą gyvenimą. Jį į mokslus pakreipė vyriausias brolis Andrius ir pusbrolis Jonas Matulis, kuris mokytojavo Kielcuose Lenkijoje. Jį rėmė ir dėdė kun. Feliksas Matulaitis – Matulevičius. Globėjai savo pavardes buvo priderinę prie vietinių, taip įrašė mokykloje ir Jurgelį, kas jam labai nepatiko. Buvo pasiryžęs suaugęs pavardę atkeisti. Vasarą parvažiuodavo gimtinėn Lūginėn Lietuvoje.

Pasimokęs Jurgis stojo į Kielcų kunigų seminariją ir ten tikrai sušvito mokslu ir elgesiu. Jį draugas, vėliau vyskupas Henrikas Przezdziekis aukštai vertino ir apie jį rašė: 'Nuo pirmos su juo susipažinimo valandos mes pasijutome pagauti jo didelės inteligencijos, nepaprastų gabumų ir dvasios kilnumo. Tuojau jis laimėjo mūsų tarpe pirmąją vietą. Tylus, nepaprastai darbštus, draugiškas, degąs Dievo meilės ugnimi patraukė jis mūsų širdis. Mes žinojome, kad jis lietuvis. Mes gerbėme jo jausmus, jis gerbė mūsų. Stebėjaus kaskart didėjančia Jurgio dvasine ir inteligentine pažanga seminarijoje, o vėliau Petrapilio Akademijoj... Kaip seminarijoje, taip vėliau Akademijoj jis pasižymėjo pagarba ir meile'.

Akademiją jis baigė, parašęs disertaciją užvardinimu: 'Karo teisė ir amžinoji taika'. Magistro laipsnį gavo laipsniu: 'Pirmas su aukščiausiu pagyrimu'.

Įšventintas kunigu ėmė darbuotis Kielcų vyskupijoj. Jį vėl ėmė spausti atsinaujinusi kojų liga. Gydosi Vokietijoj, sunkiai operuojamas Šveicarijoje. Čia Friburgo universitete gilina teologijos mokslus kaip ragino Petrapilio Akademija. Friburge jungėsi į lietuvių studentų draugiją 'Rūta'. Puikiai pasiekęs daktarato laipsnį, siunčiamas į Kielcus, nes tai vyskupijai jis priklausė. Čia jis vėl sušvito kaip didelis darbininkų organizatorius, kurių subūrė 50.000 narių.

Tokios veiklos vadas siunčiamas į Petrapilio Akademiją dėstyti sociologijos. Jo dėstymas žavėjo. Tuo metu tarp lietuvių studentų buvo ir kun. Mykolas Krupavičius, vėliau prelatas, Žemės ūkio Ministeris, kuris tvirtino, kad žemės reformą Lietuvoje nulėmė kaip tik profesoriaus Matulaičio paskaitos, ir ta reforma tuo laiku Lietuvą išgelbėjo nuo komunizmo.

Akademijos inspektoriai, kuriuo tuo metu kun. Matulaitis kaip tik buvo, paprastai tapdavo rektoriais arba vyskupais. Bet Matulaičio tos aukštos vietos nežavėjo.

Jį jaudino gimtojoj Marijampolės parapijoje rusų okupantų marinama Marijonų vienuolija. Kaip gelbėti, pats svarstė, tarėsi su draugu kun. dr. Pranu Būčiu ir kitais lietuviais kunigais draugais Petrapilyje ir Šveicarijoje. Galiausiai ryžosi marijonus slaptai gaivinti, nežiūrint didžiulės naštos ir pavojų iš okupantų rusų pusės.

Rusų valdžia tam buvo aiškiai priešinga, už tą grėsė įkalinimas ir ištrėmimas.

Nežiūrint to, uolūs kunigai Matulaičio vadovybėj žengė pirmyn. Pats Matulaitis susisiekė su marinamų marijonų vyriausiu vadovu kun. Vincentu Senkum. Su iš jo gautais pažymėjimais vyko Romon. Ten kun. Jurgis Vatikane gavo marijonų atnaujinimui pritarimą.

Ir štai 1909 m. rugpjūčio 29 dieną kun. prof. Matulaitis į kun. Vincento Senkaus rankas padarė pirmuosius marijonų įžadus, o kun. Prof. Pranas Būčys stojo į naujokyną, slaptai vedamą Rusijos sostinėje Petrapilyje.

Taip ši 1909 metų rugpjūčio 29 diena tapo Marijonų Vienuolijos Prisikėlimo, Atgaivinimo diena. Taip, bet ją turėjo sekti Gaivintojui Jurgiui labai sunkios, pavojingos įkalinimo dienos. Tačiau jokių sunkumų gresiančio įkalinimo kun. Jurgis nepabūgo, reiškė stipriausią valią dėl baimės geros veiklos nemesti. Štai jo žodžiai: '...Nejaugi išsižadėjus brangiausių idealų / tai yra: tikybinių ir tautinių. S. Mt. /, rūdyti kur susirietus ir susitraukus iš baimės?.. Ne, anaiptol ne! Turime eiti narsiai ir drąsiai prie tikslo keliu, kurį mums Dievas rodo, ten kur Dievo dvasia mus veda ir skatina eiti, į jokias kliūtis neatsižvelgiant, nieko nenuogąstaujant. Jei pilni Dievo dvasios būsime, viską turėsime galutinai apgalėti...'/Mintys, 1910.X.25/. Ir vėl dienoraštyje pabrėžia: '...Jei dėl Dievo ir su Dievu būsi kalėjime, ar nebus tau poilsio vieta, o ištrėmimas ar nebus tau tada rojumi'/Mintys, 1910.X.25/. Jis buvo tikras, kad tokia tikybinė veikla neš ir tautinę gerovę. Todėl sūniškai meldė Dievą: 'Duok, Dieve, kad mes būtume pagauti tos didelės vienos minties – Bažnyčiai dirbti, vargti, kentėti; kad Bažnyčios kentėjimai, vargai ir žaizdos būtų mūsų vargai, kentėjimai ir žaizdos... Dievo visa širdimi ieškodami ir šv. Jo Bažnyčiai tarnaudami visomis jėgomis, tuo pačiu geriausiai patarnausime ir visuomenei ir tautoms, ir visai žmonijai, nes niekame kitame nėra išganymo, kaip tik Viešpatyje Jėzuje Kristuje'.../1910.X.27/

Tokioje dvasioje jis tapo geriausias Vilniaus vyskupas, ypač nuopelningas Lietuvos Apaštalinis Vizitatorius 1925 – 1927 m., kada Lietuva tapo laisva nuo kitų tautų ir bažnytiškai.

Jo rikiuoti marijonai dabar veikia ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje, Argentinoje, Anglijoje, Lenkijoj, Latvijoj, Estijoj, Brazilijoj, Vokietijoj, Prancūzijoj, Italijoj, Afrikoje. Jo mirties patale tarti žodžiai: 'Rikiuokitės, Aukokitės' virto gyvu gyvenimu.

Jis dar įsteigė Nekalto Marijos Prasidėjimo Vargdienių Seseris, Eucharistinio Jėzaus Tarnaites ir stiprino apie 10 kitų vyrų ir moterų vienuolijų.

Jo pomirtiniu užtarimu daugelis žmonių gavo ypatingų malonių. Miniu čia tik vieną: tai panevėžietės mokytojos staigus pasveikimas iš paralyžiaus. Tą Vatikano penki daktarai vienbalsiai pripažino kaip daugiau negu stebuklą.

Dabar, kad pal. arkiv. Jurgį paskelbus Šventuoju, reikalingas jo užtarimu pripažintas tik vienas stebuklas. Nepailskime melsti už tai, kad Pašešupio piemenukas taptų ***Šventasis Jurgis lietuvis.***

*S. Matulis MIC*

# Lietuva anglų spaudoje

*M. Barėnienė*

Praeitą vasarą vienas mano pažįstamas anglas pasigyrė, kad gerai žinąs Lietuvos istoriją, ir atsiuntė man atspaudus 1974 m. Anglijoje išleisto *Penguin Atlas of World History.*

Peržiūrėjau. Radau 'Semigalians' (žemaičius - MB) ir lietuvius, kurie ties Saule sumušė Teutonų ordiną. Paminėta nelaiminga Prūsijos istorija, jos sukilimas ir galutinis užkariavimas 1283 m. Dar rašoma, kad 1404 m. užkariauta Samogitia (Samaiten) ir kad 1386 m. Lenkijos ir Lietuvos unija sustabdė kryžiuočių tolimesnį veržimąsi.

Skyrelyje 'Lithuania as a dominant power in the East' (Lietuva kaip dominuojanti jėga Rytuose - MB) rašoma, kad lietuvių giminės jungiamos indoeuropiečių kalbos ir gyvenančios miškingose ir pelkėtose vietose tarp Memel (Nemunas - MB) ir Dvina (Dauguva - MB), nuolatos puldinėjamos Teutonų ordino, susijungė ir 1250 m. įkūrė savo valstybę.

Apie Mindaugą ar jo krikštą - nė žodžio.

Vis dėlto minimi Gedymin (1316-41), kuris statė pilis ir miestus, Olgerd (1345-77), kuris 1362 m. ties Mėlynaisiais vandenimis sumušė totorius, kovojo dėl Podolės ir Galicijos su Lenkija. Rašoma: rusų (ortodoksų) gyventojai vyravo Lietuvos valstybėje, nes jie kultūriškai buvo pranašesni negu pagonys lietuviai.

1386 m. apsikrikštijęs Jagiella (1377-1434) kaip Lenkijos karalius sudarė uniją su Lietuva, kuri tapo autonominė Didžiąja kunigaikštija Lenkijos valdžioje.

Paminėtas ir Vitovt (Witold, 1392-1430), kuris praplėtė Lietuvos žemes iki Juodosios jūros, nors 1394 m. pralaimėjo totoriams ties Vorksla.

Rašoma apie Jadwigą (Hedwig, 1382-99), kuri Krewo (Krėvos) sutartimi 1385 m. nutraukė sužieduotuves su Habsburgo princu ir 1386 m. susižadėjo su Lietuvos kunigaikščiu Jagiello, kuris katalikiškai apsikrikštijęs ir vedęs buvo karūnuotas Krokuvoje. 1386 m. sudaryta asmeninė Lietuvos ir Lenkijos unija. (Įdomu, kad ši eilutė knygoje pabrėžta juodu šriftu - MB).

Toliau aiškinama: Vladislav II Jagiello patyrė lietuvių pasipriešinimą krikštui. Rašoma, kad po antros 'Thorn taikos' (Greater) Didesnioji Lenkija išsiplėtė nuo Baltijos iki Juodosios jūros.

Dar šen ten pasirodo Lietuvos vardas, o toliau rašoma, kad Lietuva grasinama Rusijos, Ottomano (turkų) ir Švedijos, po Liublino unijos 1569 m. atsisakė savo nepriklausomybės. Tolimesnių žinių apie Lietuvą negavau. Prie straipsnelių atspausti ir žemėlapiai, kuriuose matyt Lithuania, Samaites, Saule, Durben, Vilna, Krewo, Memel, Wylya, Bauske, Kovno užrašai.

Šitaip šykščiai ir klaidingai buvo aiškinama Lietuvos istorija šimtmečiais visoje Europoje.

Pernai liepos mėn. Vilniuje buvo surengta konferencija 'Lituanistika pasaulyje ir šiandien: darbai ir problemos'. Kalbėta ir iškelta visa eilė temų ir problemų.

Istorijos tyrinėtoja Jūraitė Kaupienė kalbėjo apie mitus, kurie buvo ir tebėra skleidžiami Lenkijoje, kad Didžioji Lietuvos kunigaikštystė neegzistavo ir tokios Lietuvos valstybės nebuvo.

Tokį mitą šimtmečiais kūrė ir platino po Europą įžymūs lenkų istorikai savo knygomis, tariamais moksliniais darbais. O Europa pasiimdavo iš jų tą iškreiptą DLK vaizdą - pabrėžė J. Kaupienė.

Pernai nusipirkau didžiulę storą anglų kalba *The MacMillan Encyclopedia* 1997 m. laidą.

Pirmiausia atsiverčiau **Lithuania.** Apie krašto sudėtį, ekonomiją, atrodo, gerai. Rašoma, kad Lietuva viduramžiais buvo viena iš didžiausių Europos valstybių, 14 a. susijungė su Lenkija, ir prasidėjusi Jagiellon (jogailaičių - MB) dinastija, kol 18 a. Lenkija buvo padalyta.

Pažymėta, kad 1918 m. tapo nepriklausoma. Per paskutinę vokiečių okupaciją visiškai išnaikinti žydai. 1940 m. įjungta į Sov. Sąjungą. Nacionalistų keliami neramumai įgalino paskelbti nekomunistinę Lietuvos respubliką su prezidentu dr. Vytautu Landsbergiu. Dar ją 1991 m. smarkiai puolė sovietų daliniai, nepaisydami pasaulinio protesto. Pagaliau Rusija pripažino nepriklausomybę. Prezidentas - Brazauskas ir t.t. Sostinė - Vilnius.

***Lietuvių kalba*** yra indoeuropiečių giminės. Daugiausia gyventojų kalba lietuviškai Lietuvoje (2500000). Lotynų alfabetas, raštai žinomi nuo 16 a.

Yra ***Algirdas*** (taip jis ir rašomas), o kartu ir Olgierd. Tai Didysis Lietuvos kunigaikštis, pagonis, bet tolerantiškas ortodoksų (sentikių - MB) bažnyčiai. Kovėsi su lenkais, mongolais, teutonais ir išplėtė Lietuvą į rytus.

***Gediminas*** - kitas didelis DLK valdovas, kuris įkūrė valstybę, sujungdamas lietuvių gimines. Sostinė - Vilnius. Gediminas padidino savo valdas, ***o 1323 m. krikščioniškai apsikrikštijo*** (mano pabraukta - MB).

Štai kaip iškreipta Lietuvos istorija.

Apie Lietuvos karalių Mindaugą, Lietuvos krikštą - nė žodžio.

Apžiūrėjau ar nėra Mindaugo kokiu kitu istorijoje žinomu vardu: Mindowe, Mindouwe, Myndch, Mindogov? Neradau.

Vytauto -neradau.

Neradau - Mažvydo, Donelaičio, Maironio, Baranausko, Basanavičiaus, Kudirkos, prez. Smetonos, prez. Stulginskio, prez. Griniaus, V. Landsbergio, prez. Brazausko.

Radau - Pilsudski! Tik labai gerai, kad jį sulenkino, nepaminėjo jo lietuviškos kilmės.

Neradau - Brazdžionio, Aisčio, Krėvės ir kitų. Neradau - Avyžiaus, Neries, Mieželaičio, Marcinkevičiaus ir kitų. Neradau Čiurlionio. Nieko neradau.

Tiesa, radau ***Krewo*** (Krėvės - MB) ***uniją,*** kad Jagiello vedė Jadvygą ir apsikrikštijo, ir Lietuva buvo prijungta prie Lenkijos. Liublino unija galutinai sujungta su Lenkija. Radau Liublin miestelį ir Liublin Uniją - teisingai.

Tiesa, Lietuvos spauda nepaprastai liaupsina, linksniuoja, į padanges kelia kaip pasaulinio garso archeologę M. Gimbutienę (JAV), semiotiką A. Greimą (Prancūzija), kvailysčių ir niekalų meno išradėją J. Mačiūną (JAV), filmininką J. Meką (JAV). Jų enciklopedijoje neradau.

Radau ***Vilnius*** (lenkiškai Wilno), Lietuvos sostinė prie Neries upės. Susijungus su Lenkija Gedimino sostinės reikšmė sumenkėjo. Po I pasaulinio karo buvo atiduotas Lietuvai, 1922 m. užgrobtas Lenkijos. 1940 m. Sov. Sąjunga atidavė Lietuvai. Iššudyti žydai. 1991 m. demonstrantai susidūrė su sovietine armija ir tais pačiais metais gavo nepriklausomybę.

***Kaunas*** (rusiškai Kovno) tarp Nieman-Viliya upių. Priklausė Lietuvai, Lenkijai, Rusijai. Lietuvos sostinė 1918-1940 m.

***Klaipėda*** (vokiškai Memel) žinoma nuo 7 a. Užimta teutonų, prūsų. Po I pasaulinio karo sąjungininkai pavedė

prancūzams administruoti, bet Lietuva užgrobė 1923 m. Memel statusas pripažino Klaipėdą Lietuvai.

Kad Lenkija užgrobė Suvalkų kraštą ir neatidavė - neradau.

Pažymėta dar ***Tannenburg*** (Žalgirio mūšis - MB).

***Neman (ar Neyman).*** Mums lietuviams - Nemunas.

***Poland*** - didokame straipsnyje rašoma, kad jos galybė išsivystė su Jagiellon dinastija. Lietuvos vardas niekur neminimas. Yra Jagiellon dynasty.

Sovietų Sąjungai skirtas straipsnelis papuoštas nuotrauka, kurioje virve suveržta per krūtinę matyti pakrypusi Lenino statula su užrašu, kad ją išmetė sovietinės respublikos ir kad tai atsitiko Vilniuje, Lietuvoje.

Vilniaus lituanistų, istorikų konferencijoje buvo kalbama, kad dabar per 7 nepriklausomybės metus nieko nebuvo padaryta, ar pataisyta Lietuvai.

Taip jau yra, kad Lietuva ir toliau murkdoma kaip kad per paskutiniuosius 500 metų.

Tiesa, šįmet anglų kalba 'Vagos' buvo išleista *Lithuanian Literature* nuo pat senovinių iki šių dienų. Kiek žinau, tarp kelių išeivijos rašytojų yra ir K. Barėnas.

Jeigu niekas nepasirūpins, kad tos nesąmonės apie Lietuvą nesikartotų, tai gal ir po šimto metų bus rašoma, kad ne Mindaugas, o Gediminas įkūrė valstybę ir apsikrikštijo, ir kitos bjaurios tyčinės ar nežinojimo istorinės klaidos. Reikia tų leidinių redakcijoms rašyti kaip turi būti.

O kas rašys? Kas pasiims atlikti tą labai reikalingą darbą. Ar Britanijos lietuviams atstovaujanti DBLS?

Aišku, jai reikėjo taip padaryti, bet tuo nebuvo pasirūpinta.

Gal jaunimas, kuris Anglijoje yra baigęs aukštuosius mokslus, gal jis turėtų domėtis ir rūpintis lietuviškais reikalais? Tokį darbą atlikdamas jaunimas parodytų, kad yra pajėgus atstovauti lietuviams.

Jeigu čia nėra ko tikėtis susilaukti įsipareigojimo, tai kas dar galėtų suprasti, kad reikia rūpintis savo tėvynės ir tautos garbe...?

*(ELR - M. Barėnienė yra paruošusi jaunimui 10* ***Lithuania-Lietuva*** *knygučių).*

Čia gal reikėtų pažymėti, kad LRS leidyklos bendradarbių pasitarimas tikriausiai bus buvęs ne gruodžio, o sausio 21 d., nes žinioje minimą savo laišką K. Barėnas parašė tik sausio 15 d.

## Kiti apie mus

### *K. Vilkonis 'Lietuvos aide'*

Kazimieras Vilkonis praeitų metų pabaigoje Palmiros Kvietkauskienės straipsniu buvo paminėtas dienraštyje 'Lietuvos aidas'.

Straipsnis erdvus - net trijų skilčių. Straipsnio autorė cituoja jo laišką, pasakoja apie jo gyvenimą Lietuvoje iki 1944 metų. Cituojami ir jo straipsniai iš knygos 'Rūpintojėlio paunksnėj', kurią 'Europos lietuvis' paminėjo 1998 m. Nr. 2.

Yra ir dvi fotografijos - knygos autoriaus K. Vilkonio ir jo knygos viršelio.

### *'Kauno dienoje' apie knygą 'Britanijos lietuviai 1974-1994'*

Kaune esančio Maironio literatūros muziejaus darbuotoja ryšiams su lietuvių rašytojais svetur, Vytauto Didžiojo universitete skaitanti paskaitas ir dabar įsijungusi į talką tame universitete įkurtam Išeivijos studijų centrui Dalia Kuizinienė dar 1977 m. spalio 31 d. dienraštyje 'Kauno diena' rašė apie knygą 'Britanijos lietuviai 1974-1994', prisimindama ir tą 1978 m. išleistą apie 1947-1973 m. ir labai teigiamai pasisakydama apie tuos darbus.

Tame straipsnyje rašė ir apie K. Barėną ir M. Barėnienę. Dar ir pasikalbėjimas su K. Barėnu ir nuotrauka į tą nemažą straipsnį įjungtas.

Svetur apie tą naująją knygą rašė Kanadoje leidžiamasis savaitraštis 'Tėviškės žiburiai' 1997 m. Nr. 36. Čikagoje leidžiamasis dienraštis 'Draugas' 1997 m. lapkričio 8 d. išsispausdino Londono lietuviams gerai pažįstamo, dažnais metais turėdavusio čia savo kūrybos rečitalius, rašytojo Algirdo Landsbergio straipsnį apie knygą, kurioje yra sužymėti ir jo tie apsilankymai.

## K. Barėno 'Dvidešimt vienos Veronikos' skandalingas nuotykis Lietuvoje

Lietuvos Rašytojų sąjungos leidykla pereitų metų pabaigoje išleido tą knygą Lietuvoje. Kai ta naujoji laida pradėta tikrinti su 1971 m. Nidos Knygų klubo išleistąja, paaiškėjo skandalingas dalykas. Leidyklos redaktorius sakinius išbraukinėjo, trumpino, net ilgino ar net pats sudarinėjo naujus. Labai daug autoriaus žodžių jis pakeitė kitais, kartais iškreipdamas prasmę, pakenkdamas stiliui, o kai kur tais keitinėjimais net ir knygos veikėjo charakterį jau kitokį parodydamas.

*K. Barėnas laiške Lietuvos Rašytojų sąjungos pirmininkui Valentinui Sventickui, kuris yra ir leidyklos vyriausias redaktorius, pareiškė, kad tos laidos nelaiko savo knyga.*

'Literatūros ir meno' 1998 m. sausio 31 d. Nr. 5 paskelbta tokia žinia: 'Lietuvos Rašytojų sąjungos leidykloje gruodžio 21 d. įvyko pasitarimas, kuriame vyriausias redaktorius V. Sventickas supažindino bendradarbius su Londone gyvenančio rašytojo Kazimiero Barėno laišku ir griežtai kritikavo leidyklos redaktorių V. Girdzijauską už nebūtinus ir nepagrįstus teksto taisymus be autoriaus žinios K. Barėno knygos 'Dvidešimt viena Veronika' naujoje laidoje.'

**Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos ir Lietuvių namų bendrovės**

**Visuotiniai suvažiavimai**

įvyks

**1998 m. balandžio 25-26 d.d.**

***Lietuvių namuose***
***17 Freeland Road, London W5 3HR***

Registracija: 10.00 val.
Suvažiavimas: 13.00 val.

*DBLS ir LNB Direktorių valdybos*

## Skaitytojų laiškai

***Ar nurimsime kada?***

Jau praėjusiais metais mūsų laikraštyje pareiškiau nusistebėjimą dėl to šurmulio Sodybos skyriuje. Nesantaika tęsėsi ilgą laiką. Pagaliau Centro valdyba nustojo kantrybės ir uždarė tą skyrių, siūlydama, su Valdybos žinia, steigti naują. Tai suprato ir buvę nariai, sutikdami su visais Centro valdybos nurodymais, išsirinko steigiamąjį komitetą iš šešių asmenų ir išsiuntinėjo naujas įstojimo formas. Taip paskelbta LYNES 22 nr. Ir tam jie turi pilną teisę. Naujo skyriaus steigiamasis susirinkimas įvyks vasario 21 d. Sodyboje.

Taigi reikalas pajudėjo geron pusėn. Bet ne! Matyt tiems keliems, kurie visą laiką ardo vienybę Londono lietuvių bendruomenėje, nepatiko: bažnyčios svetainėje ėmė rinkti parašus protesto peticijai. Girdi, C. valdyba padarė žmogaus teisėm nusižengiantį siaubingą smurto nutarimą! Kviečiame skyrių narius ateinančiame Suvažiavime pašalinti visus direktorius.

Surinko apie dvidešimt neaiškių parašų (vienas vėliau pasakė: neturėjau akinių, nežinau dėl ko pasirašiau) ir išsiuntinėjo ne tik D. Britanijoj, bet ir užsieny. Gražu! Jau keli laiškai su tom 'peticijom' ir kitais priedais buvo grąžinti į Lietuvių namus.

Š.m. trečiam EL numery advokatė Virginia Juras kalba apie 'demokratijos pabaigą' mūsų Sąjungoje. Jos nuomone, CV bijo Sodybos skyriaus, kuris savo balsų dauguma gali nulemti direktorių rinkimus, ir, atrodo, jau numato, jog tas skyrius bus opozicijoj. Jos teigimu, Sąjungoje veikia vienos partijos sistema: opozicija ar skirtinga nuomonė neleidžiama. H. Gasperui redaguojant, visi galėjo mūsų laikrašty diskutuoti.

Neminėsių kitų jos teiginių, bet noriu trumpai atsakyti į būdingesnius. Pirmiausia dėl E. Šovos 'ruporo'. Kaip ir anksčiau taisiau korektūras H. Gaspero redakcijoj, taip ir tęsiu tą darbą naujoj. Nepastebėjau, kad Centro valdyba cenzūruotų mūsų laikraštuką. Neatrodo, kad ir redaktorius H. Gasperas skundėsi dėl tos 'cenzūros'.

Praėjusių metų Suvažiavimas vyko teisėtai, Sąjungos įstatai nebuvo ignoruoti, nežiūrint triukšmadarių išėjimo iš salės. Virginia Juras, kaip sakosi, irgi paliko salę. Na ir redaktorius, nors tokiais atvejais turėtų būti neutralus, nesulaukė pabaigos. Tai turbūt ir buvo redaktoriaus atleidimo priežastis.

Ponia Virginia turėtų daugiau žinoti kas vyksta Lietuvių namuose. Gandų informacija nėra patikima. Ji rašo, kad Londono lietuvių bendruomenė tais namais nesinaudoja. Jie tik 'Valdybai', kuri praleidžia tūkstančius svarų, o Sodybai modernizuoti neduoda lėšų.

Turbūt nereikia plačiau aiškinti kas yra tie Lietuvių namai Ealinge. Ar Ealingas yra kažkur užmiesty? Iš tikrųjų tai yra geras Londono rajonas, patogioj vietoj visais atžvilgiais ir lengvai surandamas. Ypač atvykstantiems iš oro uosto: tik pusvalandis kelionės. Tai jau patvirtino turistai, aukšti valstybės pareigūnai ir Lietuvos TV atstovai, kurie filmavo ir žadėjo reklamuoti.

Namai išremontuoti ilgam laikui. Visa namų apačia skirta lietuviškiems reikalams: raštinei, spaustuvei, vaikų mokyklėlei ir kt. Laukiama leidimo barui. Modernus viešbutis dvejuose aukštuose ir liftu: keturiolika puikiai įrengtų kambarių, su televizoriais, atskirais dušais ir tualetais.

Nėra reikalo aiškinti, kad čia yra visos DBLS-os Centras, o ne kažkokie londoniškių namai.

Nerimtas V. Juras sakymas, jog Sodyba yra pagrindinis lietuvių bendruomenės centras šiame krašte. Jau vien dėl geografinės padėties, tam ji netinka. Senoji generacija, kuri ją nupirko, sutiktų parduoti ir pinigus skirti Lietuvai. Bet jei jaunesnieji turi vilčių išlaikyti ir kokių planų ateičiai, neužkirskime jiems kelio. Tuo reikalu būtų įvairių variantų. Turbūt direktoriai jau numato, kada ateis laikas lopyti Sodybą. Kam dabar juos skubinti ir asmeniškai užgaulioti?

Suvažiavimas išrinko Centro valdybą, netrukdykim jos darbo, kurį balandžio mėnesį galėsim vertinti. Geriau ruoškimės ateinančiam suvažiavimui, nes nuo DBLS skyrių priklausys mūsų organizacijos ateitis.

Laikraštyje būtų naudinga išgirsti daugiau pasisakymų.

*V. Keris*

***

Gerbiamasis redaktoriau,

Jau gal šešetas mėnesių kaip skaitome Jūsų redaguojamą *Europos lietuvį.* Jame randame daug įdomių žinių apie mūsų Tėvynės gyvenimą, bėdas, rūpesčius ir padarytą pažangą. Atrodo, kad ta informacija yra stropiai paruošta D. Furmonavičiaus.

Tačiau pasigendu daugiau žinių apie šio krašto mūsų bendruomenę, DBLS ir LNB darbus, naujai nupirktų namų eksploataciją, Sodybos problemas ir t.t. Gi *Europos lietuvis* yra leidžiamas jo prenumeratorių ir gal dar ir LNB pinigais, todėl jis negali būti vien Centro valdybos organu. Mums rūpi mūsų sukurtų organizacijų visos problemos, darbai ir rūpesčiai. Tais reikalais mes norėtume pasidalinti mintimis su kitais DBLS nariais.

Mane nustebino, kada CV pirm. J. Alkis neseniai mus informavo, kad CV nutarimu uždaromas Sodybos DBLS skyrius. Tokių dalykų per 50 metų DBLS egzistavimą ir veiklą niekad nebuvo padaryta. Uždaryti skyrių, kuriame buvo berods 100 narių ir net vienas CV narys yra nusižengimas per 50 metų gyvavusioms tradicijoms. Taipogi ar galima tą padaryti prisilaikant šio krašto įstatymų? Tą galėtų mums pasakyti keletas čia unversitetuose baigusieji teisės studijas DBLS nariai. Reikia jiems leisti pasisakyti, kad mes visi apie tai žinotume.

Artinasi mūsų organizacijų suvažiavimai. Ten, kaip visada, prisilaikant demokratinių tradicijų, visi nariai galės pasisakyti šitų mūsų organizacijų reikalais. Todėl DBLS ir LNB direktoriai turėtų per Jūsų redaguojamą laikraštį painformuoti kaip vyksta visuomeninis darbas, kaip vyksta naujųjų namų eksploatacija, kokie planai numatyti ateičiai. Gi, jau po beveik 6 mėn. naudojimo, galima ateities sąmatą numatyti. Taipogi mums įdomu kaip yra reikalai Sodyboje. Ar jau paruošti planai reikalingiems remontams apie kuriuos savo laiku buvo rašyta? Kokį pelną Sodyba galės padaryti per ateinantį vasaros sezoną?

Aš tikiuosi, kad šį mano laišką talpinsite *Europos lietuvyje* ir paraginsite centro organus aukščiau minėtais klausimais mus informuoti.

*Petras Varkala, DBLS Garbės narys*

# Kronika

## Bradfordas

*Vasario 16-osios minėjimas*

Sekmadienį, vasario 22 d., 15.00 val. DBLS Bradfordo skyrius ir 'Vyties' klubas 'Vyties' klubo patalpose rengia Vasario 16-osios minėjimą.

Paskaitą skaitys K. Kaktavičius. Bus programėlė. Po to kava su užkandžiais.

Kviečiame gausiai dalyvauti.

*Rengėjai*

## Derby

*Klaidinantis LYNES pranešimas*

Norime pažymėti, kad 'LYNES' Nr. 23 suklaidino visuomenę, kai nepasitikrinę faktų išspausdino, kad vasario 15 d. Derby vyks Vasario 16-osios minėjimas. Tuo tarpu ten vyko DBLS Derby skyriaus įsteigimo 50 metų jubiliejinės sukakties paminėjimas.

Tokių neteisingų pranešimų neturėtų būti skleidžiama!

*DBLS Derby skyriaus valdyba*

## Manchesteris

*DBLS skyriaus susirinkimas*

Šeštadienį, kovo 7 d., 18.00 val. DBLS Manchesterio skyrius šaukia MLS klube (121 Middleton Road) metinį susirinkimą, kuriame valdyba ir revizijos komisija padarys pranešimus, nagrinės skyriaus reikalus, bus renkama valdyba 1998 metams ir atstovas į DBLS suvažiavimą.

Narius prašome būtinai dalyvauti.

*Skyriaus valdyba*

*Henrikui Vaineikiui 73*

Vasario 3 d. visuomenininkas H. Vaineikis, besireiškiantis įvairioje veikloje, sulaukė 73 m. amžiaus. Ta proga dieną anksčiau jis Manchesterio Lietuvių klube surengė šios sukakties paminėjimą, kuriame dalyvavo jo draugai bei pažįstami ir kan. V. Kamaitis.

Visų vardu jį pasveikino pirm. A. Podvoiskis ir įteikė visų pasirašytą sveikinimo kortelę. Dalyviai jam sugiedojo *Ilgiausių Metų* ir išgėrė tostą už jo sveikatą. H. Vaineikis padėkojo visiems už atsilankymą, sveikinimus bei linkėjimus ir padainavo iki atėjo vėlus laikas.

Ilgiausių metų!

*A. P-kis*

***Sveikiname savo bendradarbį sulaukus garbingų 73-iųjų. ELR***

## Nottinghamas

DBLS Nottinghamo skyrius rengia Vasario 16-osios, Lietuvos Nepriklausomybės 80-ties metų jubiliejaus minėjimą.

Programoje paskaitą 'Vasario 16-osios ir valstybės tęstinumo reikšmė, išsivaduojant Lietuvai iš Sovietų okupacijos' skaitys Darius Furmonavičius.

Minėjimas įvyks Latvių klube (Stanhill Rd. 1) vasario 21 d. 16:30.

Po minėjimo arbatėlė ir užkandis. Visus maloniai kviečiame apsilankyti.

*Skyriaus valdyba*

## *DBLS skyriaus metinis narių susirinkimas*

Įvyks **Latvių klube**
Standhill Rd. 1
**Kovo mėn. 14 d., šeštadienį, 5 val.**

Bus renkama valdyba ir revizijos komisija, atstovas į DBLS suvažiavimą. Kvorumui laiku nesusirinkus, susirinkimas bus atidėtas viena valanda ir po to pravestas, neatsižvelgiant į narių skaičių.

Skyriaus nariams dalyvavimas būtinas.

*Skyriaus valdyba*

## Wolverhamptonas

*Skyriaus susirinkimas*

DBLS Wolverhamptono skyrius šaukia metinį skyriaus susirinkimą šeštadienį, kovo 7 d., 13.00 val. A. Petkevičiaus rezidencijoje 'Fistral', McBean Rd., Wolverhampton.

Visus skyriaus narius ir svečius prašome atvykti ir dalyvauti susirinkime.

*Skyriaus valdyba*

***SKAITYKIME***
***'LIETUVOS AIDĄ',***
***Lietuvos Valstybės laikraštį***

***Pasaulyje pripažįstamas, kaip patikimiausias ir geriausias Lietuvoje žinių ir politikos dienraštis***

| | |
|---|---|
| ***Metinė prenumerata*** | ***£90, -*** |
| ***Pusmečiui*** | ***£45, -*** |

***Atsiuntę čekį iki vasario pabaigos, gausite jau nuo kovo 1-osios, kas savaitę šeštadienį arba pirmadienį 6 numerius***
***Pasiekia per kelias dienas oro paštu iš Vilniaus***

***Užsisakyti galite per***
***Darių Furmonavičių,***
***'Lietuvos Aido' įgaliotinį Anglijoje***
***16 Hound Rd.,***
***W. Bridgford***
***Nottingham NG2 6AH***
***tel. 0115-982-1892***

## Padėka

Dėkoju kun. V. Kamaičiui už atlaikytas šv. Mišias mirusiai Onai Ramonienei.
Dėkoju visiems palydėjusiems velionę paskutinėje jos kelionėje, ypač Rozitai, kuri ištisai rūpinosi ja.
Ačiū visiems už gražias gėles.
Malonu buvo po daugelio metų susitikti su Paulina ir Vincu.
Ačiū už kavutę ir užkandžius.
Visiems dėkoju.

*E. Ramonienė*

*Kun. dr. Steponą Matulį*
*minint*
*sulaukus 80-ies metų jubiliejaus nuoširdžiai sveikina ir linki daug geros sveikatos, Dievo palaimos ir dar daug metų rūpintis mūsų tautiečių sielos reikalais*

***DBLK Bendrija***

## *Pirmoji meilė*

*Ričardas Skyrius*
*Chertsey, Anglija*

*Prisimenu dar kaip šiandieną*
*Dangų tavo akių atvirų.*
*Mylėjau tave aš tik vieną -*
*Tu sakei, kad mes būsim kartu.*

*Prabėgo jau daugelis metų,*
*Milijonai nuvyto žiedų,*
*Aukso žiedą, kažkiek ten karatų,*
*Tu seniai sumainei su kitu.*

*Aš taipogi mainiau žiedą aukso*
*Su dukra svetimos šalies,*
*Bet ir šiandien tau, miela, priklauso*
*Dar dalelė manosios širdies.*

*****

*Veltui keikiu likimą aš savo,*
*Juk jaunystė daugiau nebegrįš.*
*Ji nuskrido, jinai nubangavo,*
*Kaip žiedelis Neries vilnimis.*

*Europos Lietuvis - (The European Lithuanian) - A Fortnightly Lithuanian Newspaper*
Published by Lithuanian Association in Great Britain Ltd and Lithuanian House Ltd
Redakcijos ir administracijos adresas:
Lithuanian House, 17 Freeland Road, London W5 3HR, Great Britain. Tel. 0181 896 0355; Fax. 0181 896 0939.
E-mail:elietuvis@lith.demon.co.uk
Prenumerata: D.Britanijoje £20; Europoje £30; visur kitur pridedamos papildomos pašto išlaidos. Čekį išrašyti: Lithuanian House Ltd.
Skelbimų kaina: £5 už vieną skiltelės colį arba iš anksto susitarus su administracija.
Redaguoja redakcinė kolegija. Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai grąžinami tik susitarus. Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ar leidėjų nuomonę. Už įdėtą skelbimų turinį nei leidėjai nei redakcija nesiima atsakomybės.

## Aukos 'Europos lietuviui'

£20 - R. ir D. Furmonavičiai, kun. dr. S. Matulis, C. Budrys. £10 - K. Kamarauskas, Č. Obcarskas. £5 - A. Gudelis, A. Bruzgys, K. Dranginis, B. Bakys, M. Kleiza, A. Sabulis, J. Podvoiskis, J. Plepys, H. Vaineikis, A. Waylen, Z. Sledziauskas, N. Butkus, P. Murelickas.

Nuoširdus ačiū visiems aukotojams.

## Skaitytojai rašo

...Europos Lietuvis pasidarė daug įdomesnis su D. Furmonavičiaus straipsniais. Rašykite!

*A. Giedraitienė*

## Kronika

### Londonas

***Aukos Britų-Lietuvių Vaikų fondui***

£100 - J. Liūdžius, Bromley. £60 - P. Dunn, Essex. £20 - M. ir K. Barėnai, London, aukoja vietoj gėlių ant jų bičiulės Onos Ramonienės kapo. £10 - D. Vassoliou, Romford.

Fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja už šias aukas.

*Fondo sekretorė*

***DBLS Londono I skyriaus metinis susirinkimas***

Vasario 22 d., sekmadienį, 13.00 val. Londono lietuvių parapijos svetainėje 21 The Oval, Hackney Rd., E2 9DT įvyks DBLS Londono I sk. metinis susirinkimas.

Numatyta darbotvarkė: 1) Valdybos narių pranešimai. 2) Kontrolės komisijos pranešimas. 3) Diskusijos dėl pranešimų. 4) Valdybos rinkimai. 5) Atstovų rinkimai į metinį DBLS suvažiavimą. 6) Rezoliucijų priėmimas DBLS Visuotiniam suvažiavimui

*J.Černis, sk. pirmininkas*

### Nauji skyriai

***Hampshire skyrius***

Pranešama, kad panaikinus DBLS Sodybos/Headley Park skyrių, vasario 1 d. Lietuvių sodyboje susirinkę nariai jo vietoje įsteigė Hampshire skyrių. Išrinkta skyriaus laikinoji valdyba: pirm. A. Klimas, sekr. A. Mačiulis, iždin. L. Galgauskas.

Sekantis Hampshire skyriaus susirinkimas įvyks Sodyboje, šeštadienį, kovo 7 d., 15.00 val., ir bus išrinkta naujoji valdyba arba patvirtinta laikinoji.

Norintieji įstoti į šį skyrių prašomi kreiptis į sekretorę sekančiu adresu: 7 Chestnut Court, Hendon Rd., Bordon, Hants GU35 0TY, arba telefonu 01420 489778, arba atvykti į skyriaus susirinkimą.

*Skyriaus valdyba*

***Dar vienas skyrius Sodyboje***

Nors EL negavo tiesioginių žinių, bet aplinkiniu keliu yra gautas aplinkraštis su sekančiomis pavardėmis: V. Gedmintas, P Markevičius, C. Harmes, S. Mineikis, P. Dobrovolskis ir A. Gasperas, kurie sakosi sudarė steigimo komitetą ir steigia naują DBLS skyrių. Skyriaus pavadinimo nepateikia. Jų steigiamasis susirinkimas yra šaukiamas Lietuvių sodyboje vasario 21 d., 15.00 val. Jame bus nustatytos skyriaus gairės, pasirinktas skyriaus vardas, išsirinkta valdyba ir atstovai į Visuotinį suvažiavimą.

Aplinkraštyje sakoma, kad išsiųsti registracijos blankai. Prašo nario mokestį čekiais išrašyti Lithuanian House Ltd vardu. *Tai yra klaidinga ir auditoriams sukeltų problemų - turi būti **Lithuanian Association in GB** vardu.*

*ELR*

# Pamaldos

**Bradforde**
Kovo 1 d., 12.30 val.

**Derbyje - Bridge Gate**
Kiekvieną trečią šeštadienį - 14.00 val.

**Eccles**
Kovo 8 d., 12.15 val.

**Lietuvių sodyboje**
Headley Park, Pickett's Hill, Bordon Hampshire GU35 8TE
Sekmadieniais 11.00 val.

**Londone, šv. Kazimiero bažnyčioje**
21 The Oval, E2 9DT (rytinėje miesto dalyje, prie Hackney Road).
Telefonas: 0171 739 8735.
Pamaldos sekmadieniais: 9.00 val. lotyniškai ir angliškai, 11.00 val. tik lietuviškai.
Šiokiadieniais šv. Mišios 8.00 val. ryte.
Artimiausia požeminė stotis - Bethnal Green, Central Line.

**Manchesteryje**
Vasario 22 d., 12.30 val.

**Nottinghame - Židinyje**
16 Hound Road, West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Telefonas: 0115 982 1892.
Pamaldos šiokiadieniais 8.00 val. ryte. Sekmadieniais - 11.15 val.

**GUNNEL TRAVEL SERVICES LTD**
**Offer the following air-fares to Vilnius**

| | |
|---|---|
| **Lithuanian Airlines** | |
| **from Heathrow** | **£250.00** |
| (price reduction for pensioners, 6 months valid ticket with free return date change | |
| **Austrian Airlines** | **£255.00** |
| **SAS** | |
| **from Manchester/Newcastle** | **£315.00** |
| **from Glasgow** | **£315.00** |

all above prices do not include Departure Tax or Travel Insurance (not compulsory)

**For further information and bookings, please contact**

**Gunnel Travel Service Ltd**
**45 Woodthorpe Road, Hadleigh, Suffolk IP7 5JB**
**Tel. 01473 828855 Fax. 01473 828866**